

גג א מיי פיד מהל מפלה הלכה ו:
גד ב מיי פיצ מהלטת ק"ש הלכה ו טור
אריח כציי סוף פי טו:
גה ג ד מיי פיד מהל מפלה הל' ט סגנ ענין יעו טושע' אריח סמון פל ספיץ ב:
גו ה מיי וסגנ שס טושע' אריח סמון עו ספיץ ח:
גז ו ז מיי שס הל' יג סגנ שס טושע' אריח סמון עו:

רבינו הגנאל

ר' יוחנן ורבי' ל ר' אלעזר ר' יוסי בר' חנינה חד מהאי וואו חודי מהאי וואו. פי' נמצאו תרי זוזי ר' יוחנן ורבי' ל ורבי' זוזא חד, ר' אלעזר ו' יוסי בר' חנינה זוזא חד, חד מהאי וואו וחד מהאי וואו כגון ר' יוחנן ור' יוסי ור' יהושע ור' יוסי, או איפא ר' יוחנן ור' יוסי ר' יהושע ור' יוסי. מתני' היה עומד בתפלה ונוכר שהוא בעל קרי לא יפסק ויחי. והאידנא קרי' ל כו' יהודה כן בתרא וכוערי דאמר בטילה לטבילתא ואקומה אדאורייתא, דליכא טבילה לבצעל קרי ולמשכש משתא אלא לתרומה וקדוש בלבב. מיהו אשכחן דגדורו גור והתמיר לחן לטור בנתינת ט' קבין מים עליהם. וכדברא דאמר מדברי כולם נלמד חולה המרגיל ט' קבין, וכשי' בריא, והי' בטילה לאו משתכן אבל חולה המסתכן פטור מכלום והוי הוא כבעל קרי שחן לו מים לטבול, וכמו הובין והמצורעין שאין חוששין לא לטבילה ולא לנתינת ט' קבין אלא קורין כדכרן. וכיוצא בהן נשים וירודות שמתפללות ומכריכות כל ברכות שהן חייבות, וכדריבנא דאמר הילכתא גיה קצוה לה חלה חי. והא דרב חמי היה טביל כל מעלי פסחא להוציא רבים ידי חובתן, אסיקנא נדלית הלכתא כוותיה, אלא אע"ג דלא טביל מפיך להו ידי חובתן, מיהו להתפלל כולי עלמא מתמירין ולא מצלו ואפי' בעיקר עדין עילוי ט' קבין מים, מדתנן היה עומד ונוכר שהוא בעיקר לא יפסק אלא יקצר, שמעין מיהו שאסור להתפלל כשהוא בעל קרי. וכן עמא דבר שנתנו כל התפלה למינהן ט' קבין עד שיתורה בנתינת ט' קבין מים, דר' יהודה ביב לא פטר אלא כדברי תורה אבל התפלה לא פטר. והא דאמר ר' מאיר אין בעל קרי רשאי לקרות יותר מג' פסוקים, לית הילכתא כוותיה מדרי' כן בתירה. אלא אמר רבא הואיל וחטא אע"פ שהתפלל תפלתו תועבה, קייל כרבא הואיל דהיה לו לעיין אי מקום טהור הוא ולא עיין, תפלתו תועבה וצריך לתזור ולהתפלל. חד אמר חודר לראש וחד אמר למקום שפסק. וקייל דחודר למקום שפסק, וחד תפלה מדריבנא היא וכדריבנא הלך אחרי המיקל. ועוד דמסבבא דהשתא הוא דאידיה ולא דחוי, מעיקרא הוא, ובמאי אדחי, כה בהרגשת מי רגלים, קייל כמה דריבול לעמוד על עצמו לא מדחי.

ונחזי עזרא היבן תקן. בהרבה מקומות* (ט) גבי אשר תקנות לא פריך גמרא הכי אלא שאני הכא דדבר הרגיל בכל יום הוא על כן אנו זכורים: **וְרִיבְתָא הִבְתְּתָא בְּוֹתִיָּה.** דטבילה בכל יום ארבעים סאה אלא אפילו לאחרים נמי סגי במשעה קצין אי נמי הכי פירושו ולית הלכתא כוותיה אלא כר' יהודה צן במירא דלאמר דברי מורה אין מקצלין טומאה וי"מ דוקא לתורה: אבל לתפלה צריך (ט) טבילה ופי' ר"י דלא שנה והטובל בערב יוה"כ אין לו לנכך והמנכך הוה צרכה לטילה:

ט אלא דבוי עלמא חודר לראש. ור"ה דהוי"מ לאוקמי דכולי עלמא אין חודר לראש ומדלא מוקי הכי ש"מ דהלכה דחודר לראש וכן לקמן (ד) צדיק אמר ר' אבהו חודר לראש ומינה דצמכת ר"ה (דף לד:) א"ר יוחנן משע תקיעות נטו' שעות ציוס ילא אלמא תקיעות מנטרפות אע"ג דשהה כדי לעשות כולם וכן צמגילה (פ"ג ד' יח:ׁ) נמי דלמרינן אמר רב אין הלכה כרבי מונא דלאמר אס שהה חודר לראש דקאמר נקוט לרב ציצי צידך ואומר השך מקוילי דיש לתקן דשאני הכא דאין ראוי לקרות לבצעל קרי ולמשכש משתא צמזואות המטונפות דהתם כ"ע מודו דחודר לראש אבל היכא דגברא חיי כמו מגילה וסופר כולי עלמא מודו דאינו חודר לראש אלא למקום שפסק ורצינו יהודה פירש (י) דהכא לא מנאי למימר דכולי עלמא דאין חודר לראש וצדשהה קמפילגי דהא לכ"ע הוי גברא חיי כיון דאינו חודר לראש אבל ודאי אי הו"מ למימר הכי הוה אמר ליה: **והא זבח רשעים תועבה.** פרי"ז דדוקא צמקוס שהיה יכול להסתפק ולתלותי שיש שם זואה: **אע"פ שהתפלל תפלתו תועבה.** והוי מעוות לא יוכל לתקן ור"י פי' דיחזור ויחפלה: **ממתין עד שיבאו המים.** צמסמן על גבי קרקע או ע"ג כדמשמע לקמן (ד' כה.) כגון דעביד טיף טיף שנזלעין מהרה כן פי' הרב רבי יוסף ומיהו נראה אפילו אס יש צהן טופח על מנת להטפיח מותרין כיון דמלאורייתא אינן אסורין אלא כנגד העמוד בלבד ורצן הוא דגזור וכיון שעומד כבר צמפלתו לא אטרחוהו רצן לחזור צמפלה: מיישין

בקילעא דרב אושעיא אתו ושאלו לרב אסי אמר להו לא שנו אלא לחולה המרגיל אבל לחולה לאונסו פטור מכלום א"ר יוסף אצטמיר הצביה דרב נחמן מכדי כולהו אמוראי ותנאי בדעורא קמפילגי ונחזי עזרא היבן תקן אמר אביי עזרא תקן לבריא המרגיל מ' סאה ובריא לאונסו ט' קבין ואתו אמוראי ופליגי בחולה מר סבר חולה המרגיל כבריא המרגיל וחולה לאונסו כבריא לאונסו וחולה פטור מכלום אמר רבא נדי דתקן עזרא טבילה נתינה מי תקן והאמר מר עזרא תקן טבילה לבעלי קריין אלא אמר רבא עזרא תקן טבילה לבריא המרגיל מ' סאה ואתו רבנן והתקינו לבריא לאונסו ט' קבין ואתו אמוראי וקא מיפלגי בחולה מר סבר חולה המרגיל וכבריא לאונסו ומר סבר לבריא המרגיל מ' סאה וחולה המרגיל כבריא לאונסו ט' קבין אבל לחולה לאונסו פטור מכלום אמר רבא הלכתא בריא המרגיל וחולה המרגיל ארבעים סאה ובריא לאונסו תשעה קבין אבל לחולה לאונסו פטור מכלום: **ת"ר בעל קרי שנתנו עליו ט' קבין מים טהור בד"א לעצמו אבל לאחרים ארבעים סאה ר' יהודה אומר מ' סאה מכל מקום ר' יוחנן ורבי' ל ור"א ור' יוסי בר' חנינא חד מהאי זוגא וחד מהאי זוגא ארישא חד אמר הא דאמרת במה דברים אמורים לעצמו אבל לאחרים מ' סאה לא שנו אלא לחולה המרגיל אבל לחולה לאונסו ט' קבין וחד אמר כל לאחרים אפילו חולה לאונסו עד דאיכא מ' סאה וחד מהאי זוגא וחד מהאי זוגא אסיפא חד אמר הא דאמר רבי יהודה מ' סאה מכל מקום לא שנו אלא בקרקע אבל בכלים לא וחד אמר אפי' בכלים גמירי דקתני ר' יהודה אומר מ' סאה מכל מקום אלא למ"ד בקרקע אין בכלים לא**

קניעא. כניסת הצית חדר שלפני הטרקלין שקורין פורטיג'ו בלע"ז: **אצטמיר.** נמחוקו שצרי ונלמדו כלומר צורך לנו עוד זו: **וקא מיפלגי אמוראי.** רב דימי ורצין: **דאמר מר.** גבי עשר תקנות צצ"ק צפרק מרובה: **אמר רבא הלכתא וכו'.** אפלוגמא דלמוראי הוא דפסק רבא דפליגי אליבא דרבנן. מיהו השמא

אין כרבי יהודה צן צמירא נהגינן כדאמר רב נחמן לעיל ורב נחמן צר יתכן צמירא הוה: לעלמו. לעסוק צמורה לענמו אבל ללמד לאחרים מ' סאה: **ור"י אומר מ' סאה מ"מ.** מ' סאה שאמרו בכל ענין שהן ולקמן מפרש לה: **חד מהאי זוגא וחד מהאי זוגא.** פליגי ארישא צפירושא דמילתא דמ"ק: **אסיפא.** דר' יהודה: **ל"ג אלא צקרקע.** לא תימא מ"מ דר' יהודה לאכשורי צכלי אמא דאין כשר אלא מ' סאה צקרקע ולקמן צעי א"כ מאי מ"מ: **אלא לאחרים מ' סאה.** והכא נמי דלאפוקי אחרים ידי חובתן כלאחרים דמי: **דנפול עילואי.** לאו דוקא אלא טבילתי צמי' סאה: **לא האי ולא האי.** לא הוצרכתי לא לזו ולא לזו שלא ראיתי קרי: **עגל.** וצידך. רגיל היה לעשות כן דהוי"ל ללמד אחרים וצבאחר ימות השנה לא היה טובל אלא נותן עליו ט' קצין: **וליס הלכתא פוסיס.** כדי היכי דלענמו צמתינה לאחרים נמי צמתינה אי נמי דקיי"ל כרבי יהודה צן צמירא:

מתני' לא יפסיק. תפלתו לגמרי אלא יקצר כל צרכה וצרכה ואומר כל הצרכות צקולר: **צמיס הרעים.** מים סרוחים: **עד שימן לסוקן מים.** וצממרל (לקמן כה:ׁ) (ה) מפרש כמה מינא רמי ואילי ומפרש לה צמקורי צמקסרל והכי קמני לא יקרא אלא מי רגלים עד שימן לתוכן מים: **וכמה ירחיק מסס.** ממי רגלים: **גב' מגמגס.** צמרוסה: **יוסר מג' פסוקים.** כגון צצית הנכסת דאי אפשר לפחות צמנן (מגילה פ"ג כג:ׁ) הקורא צמורה לא יפחות מג' פסוקים: **ופסטיא לנדיון.** א"ל להלך עד שמהא לאחוריו: **דאפשר.** לילך לפניו ילך לפניו עד שמהא לאחוריו: **לא אפשר.** כגון יש נהר לפניו מסתלק לנדידס: דמר

מכל מקום לאתויי מאי לאתויי מים שאובין רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע ורבא (ברבי) בר שמואל כריכו ריפתא בהדי הדדי א"ל רב פפא הבו לי לדידי לברוך דנפול עילואי ט' קבין אמר להו רבא (ברבי) [בר] שמואל תנינא במה דברים אמורים לעצמו אבל לאחרים מ' סאה אלא הבו לי לדידי לברוך דנפול עילואי ארבעים סאה אמר להו רב הונא הבו לי לדידי לברוך דליכא מכל מקום אלא למ"ד בקרקע אין בכלים לא

מתני' היה עומד בתפלה ונוכר שהוא בעל קרי לא יפסק. אמר עיל בתלמוד ארין ישראל (פ"ג הלכה ה') מתניחא בריבם אבל בינו לבין עצמו מפסיק וכו' מאיר ברם כו' יהודה אפי' בינו לבין עצמו אינו מפסיק כשאין לו מים לטבול אבל יש לו מים לטבול אפי' ד' יהודה מודה שהוא מפסיק:

היה עומד בתפלה ונוכר שהוא בעל קרי לא יפסק. אמר עיל בתלמוד ארין ישראל (פ"ג הלכה ה') מתניחא בריבם אבל בינו לבין עצמו מפסיק וכו' מאיר ברם כו' יהודה אפי' בינו לבין עצמו אינו מפסיק כשאין לו מים לטבול אבל יש לו מים לטבול אפי' ד' יהודה מודה שהוא מפסיק:

היה עומד בתפלה ונוכר שהוא בעל קרי לא יפסק. אמר עיל בתלמוד ארין ישראל (פ"ג הלכה ה') מתניחא בריבם אבל בינו לבין עצמו מפסיק וכו' מאיר ברם כו' יהודה אפי' בינו לבין עצמו אינו מפסיק כשאין לו מים לטבול אבל יש לו מים לטבול אפי' ד' יהודה מודה שהוא מפסיק:

היה עומד בתפלה ונוכר שהוא בעל קרי לא יפסק. אמר עיל בתלמוד ארין ישראל (פ"ג הלכה ה') מתניחא בריבם אבל בינו לבין עצמו מפסיק וכו' מאיר ברם כו' יהודה אפי' בינו לבין עצמו אינו מפסיק כשאין לו מים לטבול אבל יש לו מים לטבול אפי' ד' יהודה מודה שהוא מפסיק:

תורה אור השלם

1. וצח רשעים תועבה אף כי בזהו יבאינא:

הגהות הב"ח

(א) במשנה נשי ר"ה עד שכן וכו' וצמ' פריך כמה: (ב) תוס' ד"ה ומח וכו' כהרבה מקומות. גבי צפיק אין עומדין דף ל"ג גבי הצדקה פריך מלמולו מנו ספי ועדין לומר גבי כמ"ס המוספות סאה: (ד) ד"ח אלא וכו' וכן לקמן. ד"ה דף דף כ"ה: (ו) בא"ד ורבינו יהודה פירש. גבי עיין בצפר מלת צמי סמון ו' סיה מלמא צאר לצברים אלו:

מוסף תוספות

א. בתוס' ר"ש כתב, בכל דוכתא לא מיפסי' לן עזרא היכי תקון אלא הכא וכו' לקמן גבי סדר הבדלה לפי שהיא דבר המרגיל בכל יום ובכל מוצש"ק וכו' שייך בהו. ב. בתוס' ר"ש כתב, ולא כספר הישר שפי' דלתפילה לא נהוג. ג. בתוס' ר"ש הוסיף, אבל אינו מקום שיכול לתלות ולהתפק בדברי לא מקרי זבח רשעים.

לעני רש"י

פורטיג'ו [פורק"א]. אכסדרה.

מוסף רש"י

שותתין. קוליר' בלע"ז שאינו יתום למחוק אלא טפל ויודר כנגדו (שתודין עט).

רב ניסים גאון

היה עומד בתפלה ונוכר שהוא בעל קרי לא יפסק. אמר עיל בתלמוד ארין ישראל (פ"ג הלכה ה')

רבא

היה עומד בתפלה ונוכר שהוא בעל קרי לא יפסק. אמר עיל בתלמוד ארין ישראל (פ"ג הלכה ה')

רבא

היה עומד בתפלה ונוכר שהוא בעל קרי לא יפסק. אמר עיל בתלמוד ארין ישראל (פ"ג הלכה ה')

רבא

היה עומד בתפלה ונוכר שהוא בעל קרי לא יפסק. אמר עיל בתלמוד ארין ישראל (פ"ג הלכה ה')

רבא

היה עומד בתפלה ונוכר שהוא בעל קרי לא יפסק. אמר עיל בתלמוד ארין ישראל (פ"ג הלכה ה')